

Kirsty Williams AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Eluned Morgan AC/AM
Gweinidog y Gymraeg a Dysgu Gydol Oes
Minister for Welsh Language and Lifelong Learning

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref MA-P/KW/3043/18

Lynne Neagle AC
Cadeirydd
Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

6 Medi 2018

Annwyl Lynne,

Diolch am eich gwahoddiad i ddod i'r Pwyllgor fel rhan o'i ymchwiliad i "ddull Llywodraeth Cymru o baratoi ar gyfer Brexit mewn cysylltiad â'r sector Addysg Uwch ac Addysg Bellach yng Nghymru." Mae'r llythyr hwn yn ymateb i'ch cais am wybodaeth cyn y sesiwn ar 20 Medi. Amgaeir trosolwg o bolisi Llywodraeth Cymru mewn cysylltiad â threfniadau pontio Ewropeaidd ac Addysg Uwch ac Addysg Bellach yng Nghymru.

Edrychwn ymlaen at drafod y pwnc hwn yn fwy manwl gyda'r Pwyllgor ar 20 Medi.

Yn gywir

Kirsty Williams AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Eluned Morgan AC/AM
Gweinidog y Gymraeg a Dysgu Gydol Oes
Minister for Welsh Language and Lifelong Learning

PAPUR TYSTIOLAETH LLYWODRAETH CYMRU – YMCHWILIAD Y PWYLLGOR PLANT, POBL IFANC AC ADDYSG I EFFAITH BREXIT AR ADDYSG UWCH AC ADDYSG BELLACH YNG NGHYMRU

Addysg Uwch ac Addysg Bellach yng Nghymru

Mae'r sectorau addysg uwch ac addysg bellach yn gwneud cyfraniad sylweddol i economi, cyfiawnder cymdeithasol, gwasanaethau cyhoeddus a diwylliant yng Nghymru ac i amcanion Llywodraeth Cymru drwy ddarparu addysg, hyfforddiant, ymchwil, arloesedd ac ymgysylltu o safon uchel. Mae trosiant y ddau sector yn £1.5 biliwn o ran AU¹ a £0.5 biliwn o ran AB ac maent yn cyflogi tua 29,000 o staff cyfwerth ag amser llawn (21,000 AU² ac 8,000 AB). O ran canlyniadau, mae dros 40,000 o fyfyrwyr yn graddio o AU bob blwyddyn ac o ran AB, cafodd 194,000 o weithgareddau dysgu eu cwblhau gan 111,000 o ddysgwyr (blwyddyn academaidd 2016/17).

Mae addysg uwch yn sector cystadleuol yn fyd-eang. Er mwyn osgoi tanseilio gallu ein sefydliadau i gystadlu ar y lefel, mae'n hanfodol bod prifysgolion Cymru yn parhau i allu recriwtio talent ryngwladol o'r UE a thu hwnt, cymryd rhan mewn prosiectau ymchwil a rhwydweithiau ymchwil rhyngwladol ar y cyd, cynnig cymwysterau a gaiff eu cydnabod yn rhyngwladol a denu myfyrwyr o'r UE a gweddill y byd.

Er bod Addysg Bellach yn dueddol o weithredu mewn marchnad sy'n fwy lleol, mae'n bwysig bod dysgwyr yn gallu cael gafael ar amrywiaeth eang o opsiynau hyfforddi academaidd a galwedigaethol. Addysg Bellach, os caiff ei darparu mewn ysgolion neu golegau, sy'n allweddol i lwyddiant y genedl yn y dyfodol. Mae'n galluogi dilyniant i ddysgu ar lefel uwch (yn aml mewn partneriaeth â phrifysgolion); mae'n cynnal yr economi sylfaenol; mae'n galluogi oedolion i wella eu sgiliau llythrennedd a rhifedd; mae'n cynorthwyo cynhwysiant cymunedol drwy ddarparu Saesneg ar gyfer Siaradwyr Ieithoedd Eraill; mae'n helpu cyflogwyr i wella sgiliau eu gweithlu ac yn hwyluso darparu gwasanaethau cymdeithasol a chyhoeddus pwysig. Mae'r darpariaethau yn dueddol o gyd-fynd â'r ardal economaidd y mae pob coleg yn gweithredu ynddi a chaiff dysgu yn y gwaith ei gefnogi gan ein rhaglen brentisiaeth flaengar, a gaiff ei chyllido'n rhannol gan Gronfa Gymdeithasol Ewrop.

Mae aelodaeth y DU o'r Undeb Ewropeaidd yn gysylltiedig â nifer o fanteision ar gyfer addysg uwch ac addysg bellach. Mae'r rhain yn cynnwys:

- mynediad i waith ymchwil cydweithredol rhyngwladol a chefnogaeth iddo;
- mynediad i drefniadau symudedd rhyngwladol ar gyfer myfyrwyr a staff a chefnogaeth iddo;
- trefniadau rhyddid i symud sy'n helpu i hwyluso'r gwaith o recriwtio staff arbenigol rhyngwladol o'r tu mewn i'r UE;
- denu myfyrwyr drwy gynnig cymwysterau proffesiynol a gaiff eu cyd-gydnabod yn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd, a darparu cronfa dalent ar gyfer economi'r DU; a
- buddsoddiad Cronfeydd Strwythurol mewn seilwaith ac adeiladu capasiti, ac i fynd i'r afael ag anghenion sgiliau.

¹ <https://statswales.gov.wales/Catalogue/Education-and-Skills/Post-16-Education-and-Training/Higher-Education/Staff-and-Finance/financeofheis-by-category-year>

² <https://statscymru.llyw.cymru/Catalogue/Education-and-Skills/Post-16-Education-and-Training/Higher-Education/Staff-and-Finance/staffatwelshheis-by-gender-institution-year-modeofemployment>

Dull Llywodraeth Cymru o baratoi ar gyfer Brexit

Yn dilyn Refferendwm mis Mehefin 2016, canfu Llywodraeth Cymru yn gyflym y byddai gan ymadawiad y DU â'r Undeb Ewropeaidd oblygiadau sylweddol i'r sector addysg uwch yn benodol, a chymerwyd y camau a ganlyn:

- ar 5 Gorffennaf 2016, fel Ysgrifennydd y Cabinet gwneuthum ddatganiad a oedd yn cyfleu yn glir bod croeso i fyfyrwyr a staff rhyngwladol o bob cwr o'r Undeb Ewropeaidd ym mhrifysgolion Cymru;
- ym mis Medi 2016, fel Ysgrifennydd y Cabinet sefydlais Weithgor Brexit Addysg Uwch i gydgyssylltu gwybodaeth a darparu cyngor i'r llywodraeth ar effaith tymor byr a hirdymor penderfyniad y DU i adael yr Undeb Ewropeaidd ar brifysgolion Cymru;
- ym mis Tachwedd 2016, gwnaeth y Prif Weinidog araith ym Mhrifysgol Bangor yn dwyn y teitl: "Our Universities: Wales Bridge to the World" yn tynnu sylw at bwysigrwydd ein myfyrwyr rhyngwladol, cydweithrediadau ymchwil rhyngwladol, Cronfeydd Strwythurol a manteision Erasmus+ a nodi blaenoriaethau Llywodraeth Cymru ar gyfer Brexit mewn cysylltiad ag addysg uwch;
- ym mis Ionawr 2017, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei Phapur Gwyn ar Brexit, "*Diogelu Dyfodol Cymru*", a oedd yn cynnwys archwiliad o effaith ymadael â'r UE ar addysg uwch ac yn nodi ein prif ofynion o ran Llywodraeth y DU a'i dull o ymdrin â Brexit (gweler isod) fel yr amlinellir yn araith y Prif Weinidog;
- Yn dilyn Adolygiad Hazelkorn, cafodd yr Athro Graeme Reid o Goleg Prifysgol Llundain ei gomisiynu i gynnal adolygiad o arian y llywodraeth i ymchwil ac arloesi yng Nghymru. Mae'r adroddiad yn edrych ar sut y gellir cynnal cystadleurwydd Cymru, ar ôl Brexit, drwy sicrhau mwy o gyllid gan gyrff ariannu ymchwil newydd y DU;
- Ar 8 Ionawr 2018, cyhoeddodd y Prif Weinidog y byddai Cronfa Bontio Ewropeaidd yn cael ei datblygu i gefnogi gwaith i helpu busnesau a gwasanaethau cyhoeddus Cymru i gynllunio a pharatoi at Brexit;
- Rwyf wedi darparu £6.241 miliwn o gyllid ychwanegol i CCAUC i alluogi'r Cyngor i ymdrin ag unrhyw oblygiadau byrdymor sy'n deillio o newidiadau demograffig a goblygiadau cychwynnol trefniadau pontio'r UE
- Ar 12 Gorffennaf 2018, fel Ysgrifennydd y Cabinet roeddwn yn falch o gyhoeddi cyllid o £3.5 miliwn dros dair blynedd ar gyfer menter Cymru Fyd-eang er mwyn cefnogi cynnydd sylweddol yng nghwmpas a chyrhaeddiad y rhaglen i gyflwyno'r brand Study in Wales yn fyd-eang, datblygu gweithgarwch presennol yn yr Unol Daleithiau a Fietnam, ac ymestyn i farchnadoedd eraill.

Drwy gydol y cyfnod ers y refferendwm, mae fy swyddogion wedi cwrdd yn rheolaidd â rhanddeiliaid drwy Weithgor Brexit AU er mwyn sicrhau bod rhywun yn gwrandao ar eu pryderon, ac wedi parhau i geisio gweithio'n agos â'u cymheiriaid yn Whitehall i bwysleisio'r achos dros flaenoriaethau Llywodraeth Cymru fel y nodir yn y Papur Gwyn, *Diogelu Dyfodol Cymru*.

Mae *Diogelu Dyfodol Cymru* yn nodi gofynion Llywodraeth Cymru ar Lywodraeth y DU yn benodol o ran effeithiau Brexit ar addysg uwch, fel a ganlyn:

- Parhau â'r ymgysylltiad yn Horizon 2020 a chynlluniau ymchwil eraill a gaiff eu harwain gan yr UE;
- Trefniadau dwyochrog ynghylch ffioedd dysgu myfyrwyr fel y gall myfyrwyr o Gymru sy'n astudio yn yr UE dalu lefelau ffioedd myfyrwyr lleol ac y gall myfyrwyr o'r UE sy'n astudio yng Nghymru gael eu trin fel myfyrwyr y DU at ddibenion ffioedd a chostau astudio;
- Parhau i gymryd rhan yng nghynllun Erasmus+ ar gyfer cyfnewid staff a myfyrwyr;

- Gwarantau ynghylch statws fisa a dinasyddiaeth gwladolion yr UE sy'n gweithio ym mhrifysgolion y DU;
- Peidio â chynnwys myfyrwyr yn yr ystadegau ymfudo cenedlaethol;
- Cyfranogiad gan brifysgolion Cymru yn y cynllun fisa gwaith ar ôl astudio a gaiff ei dreialu ar hyn o bryd gan bedair prifysgol yn Lloegr; a
- Hyrwyddo mwy o symudedd tuag allan gan fyfyrwyr a staff sy'n astudio ac yn gweithio ym mhrifysgolion Cymru.

Eglurodd y Papur Gwyn hefyd bod yn rhaid ail-addasu gwaelodlin taliad y Grant Bloc ar gyfer Cymru, wrth adael yr UE, er mwyn ystyried y cyllid y byddai Cymru wedi disgwyl ei gael yn rhesymol fel arall o ffynonellau'r UE. Tynnodd y Papur Gwyn sylw at y cyfraniad y mae'r Cronfeydd Strwythurol Ewropeaidd a'r Gronfa Fuddsoddi yn ei wneud o ran hybu ymchwil ac arloesi, a gwella sgiliau, a phwysleisiodd fod datblygu economaidd rhanbarthol yn faes polisi sydd wedi ei ddatganoli, gan wrthod yn llwyr unrhyw ymgais gan Lywodraeth y DU i ymyrryd yn y maes cymhwysedd datganoledig hwn. O ran gweithlu a sgiliau, roedd y Papur Gwyn yn cydnabod bod nifer o sectorau yn economi Cymru yn dibynnu ar sgiliau mewnfudwyr o'r UE.

Yn dilyn cyhoeddi "*Diogelu Dyfodol Cymru*", mae Llywodraeth Cymru wedi parhau i wneud ei safbwynt yn glir o ran blaenoriaethau ar gyfer diogelu sefyllfa Cymru wrth i Lywodraeth y DU barhau i drafod ymadael â'r UE ac mae wedi cyhoeddi cyfres o ddogfennau polisi yn mynd i'r afael â sefyllfa'r DU yn y dyfodol o ran materion strategol a materion trawsbleidiol yn ymwneud â Brexit, gan gynnwys:

- Brexit a Datganoli - Mehefin 2017
- Brexit a Thegwch o ran Symudiad Pobl - Medi 2017
- Buddsoddi Rhanbarthol yng Nghymru ar ôl Brexit – Rhagfyr 2017
- Y Polisi Masnach: Materion Cymru – Chwefror 2018
- Diwygio trefniadau ariannu a chodi cyllid y DU ar ôl Brexit – Gorffennaf 2018

Roedd *Tegwch o ran Symudiad Pobl* yn tynnu sylw at flaenoriaethau Llywodraeth Cymru o ran addysg uwch a myfyrwyr rhyngwladol mewn cysylltiad â pholisi ymfudo'r DU ac yn dadansoddi, hefyd, effaith bosibl Brexit ar y gweithlu a sgiliau.

Roedd *Buddsoddi Rhanbarthol yng Nghymru ar ôl Brexit* yn trafod cymorth ariannol rhaglenni'r UE ar gyfer gwaith ymchwil rhyngwladol a symudedd ac yn ategu'r dymuniad i gyfranogi yn rhaglenni dilynol Horizon 2020 ac Erasmus+ ar ôl Brexit. Roedd hefyd yn tynnu sylw at bwysigrwydd Cronfeydd Strwythurol o ran cynorthwyo i sicrhau yr un cyfle i bawb yn y DU a mynd i'r afael â'r llif anghymesur o gronfeydd ymchwil cystadleuol yn y DU i sefydliadau yn ne Lloegr, drwy adeiladu'r capasiti sydd ei angen i gefnogi prifysgolion sy'n gwneud ceisiadau am gronfeydd ymchwil cystadleuol.

Eto, mae *Diwygio trefniadau ariannu a chodi cyllid y DU ar ôl Brexit* yn pwysleisio y dylai cyllid yr UE a gaiff ei wario yng Nghymru ar hyn o bryd gael ei ddychwelyd i Lywodraeth Cymru heb i Lywodraeth y DU gadw dim yn ôl na thorri dim oddi arno a bod angen i addysg uwch yng Nghymru hefyd barhau i gael gafael ar ffynonellau ehangach o gronfeydd a chyfleoedd yr UE a gaiff eu darparu ar hyn o bryd gan gynlluniau'r UE. Mae'r papur yn cydnabod, hefyd, bod rhai meysydd pwysig o ran rhyng-ddibyniaeth rhwng materion sydd wedi eu datganoli a materion eraill, ac mae Llywodraeth Cymru, o ran y materion hyn, yn fodlon gweithio gyda Llywodraeth y DU a gweinyddiaethau datganoledig eraill mewn ysbryd cydweithio agored er budd rhannu canlyniadau. O ran addysg uwch, mae'r papur yn nodi bod angen i sefydliadau ledled y DU gydweithio i elwa ar y cyfleoedd sydd ar gael i ymchwilio ar y cyd ac arloesi er mwyn hyrwyddo Cymru a'r DU fel lle gwyh i astudio ac ymchwilio.

Camau Llywodraeth y DU ar Flaenoriaethau Brexit Llywodraeth Cymru

Mae Llywodraeth y DU wedi gwneud nifer o gyhoeddiadau sy'n berthnasol i flaenoriaethau Llywodraeth Cymru o ran Brexit ac addysg uwch a sgiliau ac, yn y rhan fwyaf ohonynt, rydym wedi gweld symudiad tuag at safbwynt Llywodraeth Cymru.

Rwy'n falch o ddweud bod y Swyddfa Gartref, yn dilyn fy nghais fel Ysgrifennydd y Cabinet, wedi cadarnhau ar 18 Rhagfyr 2017, y bydd y cynllun peilot fisa gweithio ar ôl astudio yn cael ei ehangu i ddwy brifysgol yng Nghymru, sef Prifysgol Caerdydd a Phrifysgol y Drindod Dewi Sant (campws Abertawe). Hoffwn weld hyn yn cael ei ehangu i bob sefydliad yng Nghymru.

Mae Cytundeb drafft y DU – Ymadael â'r UE yn golygu y gall dinasyddion yr UE a gyflogir yn y sectorau AU ac AB yng Nghymru cyn y "dyddiad penodedig" – fel dinasyddion eraill yr UE sy'n byw yng Nghymru – wneud cais am Statws Preswlydd Sefydlog, ynghyd â'u teuluoedd, o dan y cynllun a gyhoeddwyd gan y Swyddfa Gartref ym mis Mehefin 2018. Mae'r cynllun wedi'i gysylltu â chasgliadau llwyddiannus y trafodaethau am y Cytundeb Ymadael. Byddwn yn parhau i bwysu am ddiogelu hawliau dinasyddion y DU sy'n byw yng Nghymru.

Mae trefniadau cyllid myfyrwyr yr UE wedi cael eu cadarnhau tan flwyddyn academaidd 2019/20, pa un a yw'r Cytundeb Ymadael wedi dod i ben ai peidio. Mae angen cadarnhau'r sefyllfa o ran blwyddyn academaidd 2020/21 cyn gynted â phosibl er mwyn rhoi sicrwydd i fyfyrwyr a sefydliadau ac, ar yr hwyraf, erbyn haf 2019 os oes angen gwneud unrhyw newidiadau. Mae'r Sefydliadau AU ac Undeb Cenedlaethol y Myfyrwyr wedi mynegi pryder am oedi ar ran Llywodraeth y DU yn y gorffennol o ran cyhoeddi penderfyniadau ynghylch cyllid myfyrwyr yr UE. Rwyf yn rhannu eu pryderon ac yn annog Llywodraeth y DU i symud yn gyflym i gynllunio ar gyfer 2020/21 a rhannu ei syniadau gyda ni yn llawn.

Bydd trefniadau ôl-Brexit o ran ffioedd dysgu a chyllid ar ôl diwedd y cyfnod pontio ar gyfer y myfyrwyr hynny o'r UE a ddaw i Gymru ar ôl y "dyddiad penodedig" yn dibynnu ar natur Perthynas Economaidd y Dyfodol y bydd yr UE wedi ei thrafod gyda Llywodraeth y DU. Mae'r Swyddfa Gartref wedi comisiynu'r Pwyllgor Cynghori ar Ymfudo i adolygu effaith myfyrwyr rhyngwladol ar y DU a chyflwyno adroddiad erbyn mis Medi 2018. Yn y cyfamser, mae'r Llywodraeth wedi datgan nad oes ganddi unrhyw gynlluniau i symud myfyrwyr rhyngwladol o'r targed ymfudo net ac nad oes ganddi chwaith unrhyw gynlluniau i gyfyngu ar allu unrhyw sefydliad i recriwtio myfyrwyr rhyngwladol.

O dan Gytundeb Ymadael yr UE-DU, bydd sefydliadau yng Nghymru yn parhau i allu cymryd rhan yn rhaglenni Cronfeydd Strwythurol Horizon 2020, ac Erasmus+ fel y maent yn ei wneud nawr, tan ddiwedd y rhaglenni presennol ym mis Rhagfyr 2020. Pe na bai bargaen yn cael ei tharo, byddai gwarant Llywodraeth y DU i dalu unrhyw arian, yn berthnasol i unrhyw brosiectau a gaiff eu cymeradwyo cyn 2020.

Bydd unrhyw gyfranogiad yn y cynlluniau Horizon Europe ac Erasmus o fis Ionawr 2021 yn dibynnu ar Berthynas Economaidd y Dyfodol gyda'r UE, a bod Llywodraeth y DU yn sicrhau cyfranogiad Trydydd Gwlad yn y rhaglenni hyn ar ran y DU. Yn ei Phapur Gwyn ym mis Gorffennaf 2018, dywedodd Llywodraeth y DU ei bod yn agored i archwilio cyfranogiad yn y cynllun a fydd yn dilyn Erasmus a'i bod yn dymuno archwilio cyswllt mewn rhaglenni ymchwil ac arloesol, gan gynnwys Horizon Europe.

Rydym yn croesawu'r diddordeb y mae Llywodraeth y DU wedi ei fynegi mewn cymryd rhan yn y dyfodol yn Horizon Europe ac Erasmus ac rwyf yn gobeithio am gyfranogiad llawn i'r

Gweinyddiaethau Datganoledig yn y trafodaethau hyn. Rydym hefyd yn croesawu'r uchelgais sydd rhwng Llywodraeth y DU a'r UE am gytundeb yn y dyfodol ar gyfer Cydnabyddiaeth Gilyddol o Gymwysterau Proffesiynol, a fydd yn ychwanegu at allu'r sectorau AU ac AB i ddenu myfyrwyr rhyngwladol.

Polisi Llywodraeth Cymru o ran Addysg Uwch ac Addysg Bellach

Rydym am greu cymdeithas ffyniannus a theg lle mae busnesau a gwasanaethau cyhoeddus yn anelu bob amser at greu cynnyrch, gwasanaethau a ffyrdd newydd o helpu pobl i gael yr hyn sydd ei angen arnynt a'r hyn yr hoffent eu cael. Yr hyn sy'n llywio'r twf economaidd a'r cynnydd cymdeithasol hwn yw ymchwil, arloesi a datblygu'r sgiliau cywir ar gyfer byd sy'n newid. Mae ein prifysgolion a'n colegau yn ddulliau hanfodol ar gyfer y ffyniant a'r twf hwn. Mae hefyd yn hanfodol y gall y sectorau AU ac AB wneud cyfraniad sylweddol i allu a gwydnwch ein gwlad i allu ymdopi â'r heriau sy'n wynebu Cymru o ganlyniad i newidiadau demograffig, technolegol ac amgylcheddol a pholisïau cyni Llywodraeth y DU, a'u bod yn gwneud y cyfraniad hwnnw. Mae'n amlwg y bydd Brexit yn ychwanegu at yr heriau sy'n wynebu Cymru ac y bydd hefyd yn effeithio ar allu'r sectorau AU ac AB i ymateb iddynt.

Fy mlaenoriaeth i fel Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg yw:

- Sicrhau bod ein diwygiadau i gyllid myfyrwyr ac AU yn sicrhau bod Cymru ar flaen y gad o ran darparu system deg o gymorth i fyfyrwyr, beth bynnag fo'u dull dewisol o astudio, ynghyd â system gynaliadwy o gyllido ar gyfer addysg uwch. Mewn cyfnod o newidiadau economaidd dwys a thwf cynhyrchiant gwastad, ni allwn fforddio rhoi rhwystrau diangen o flaen y rhai sydd am wella neu adnewyddu eu sgiliau ond na allant astudio yn llawn amser.
- Mae sefydlu Comisiwn newydd i oruchwylio'r sector addysg a hyfforddiant ôl-addysg orfodol yn parhau i fod yn un o flaenoriaethau'r Llywodraeth. Er mwyn cefnogi amcanion *Ffyniant i Bawb* a'r *Cynllun Gweithredu ar yr Economi*, mae angen i'r system addysg a hyfforddi ôl-addysg orfodol fod yn fwy cydgysylltiedig a chanolbwyntio ar anghenion lleol a rhanbarthol dysgwyr a busnesau. Bydd gan y Comisiwn y potensial i lywio ffyrdd newydd ac arloesol o weithio, gan ddwyn darparwyr addysg a hyfforddiant ynghyd gyda chefnogaeth dulliau cynllunio strategol ac ariannu mwy cadarn, systemau perfformio ac atebolrwydd cryfach a threfniadau gwella safonol a fydd yn galluogi Cymru i feicnodi a dysgu gan y gorau'n fyd-eang.

Mae blaenoriaethau Gweinidog y Gymraeg a Dysgu Gydol Oes yn cynnwys:

- Cyflawni'r Cynllun Cyflogadwyedd. Mae'r cynllun trawslywodraethol hwn a gaiff ei gyllido'n rhannol gan yr UE yn amlinellu targedau uchelgeisiol ar gyfer lefelau cyflogaeth a sgiliau gan wneud cysylltiadau â meysydd polisi sy'n effeithio ar gyfleoedd cyflogaeth, megis iechyd, tai, trafndiaeth a gofal. Mae'r cynllun yn cynnwys pedwar thema: darparu dull unigol o gymorth tuag at gyflogaeth; tanlinellu cyfrifoldeb cyflogwyr i wella sgiliau eu gweithwyr a darparu gwaith teg; ymateb i fylchau presennol mewn sgiliau a bylchau a ragwelir; a pharatoi at newid mawr ym myd gwaith.
- Bodloni ein hymrwymiad i ddarparu 100,000 o brentisiaethau safonol ar gyfer pob oedran, wedi'u halinio ag anghenion yr economi. Bydd y ddarpariaeth yn canolbwyntio ar sectorau cenedlaethol a sylfaenol ac yn blaenoriaethu hyfforddi pobl ifanc a phobl sydd mewn swyddi newydd. Bydd mwy o ganolbwyntio ar brentisiaethau lefel uwch, gan gynnwys prentisiaethau gradd, yn arbennig mewn

swyddi gwyddoniaeth, technoleg, peirianeg a mathemateg. O ran darpariaeth mewn lefelau is, disgwyliaf i brentisiaid gael y cyfle i ddatblygu i lefelau uwch a swyddi sy'n talu'n well. Byddwn yn dal gafael ar yr ymrwymiad i ddarparu sgiliau drwy gyfrwng y Gymraeg er mwyn cefnogi'r targed o un filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Caiff elfennau o'r rhaglen hon eu cyllido gan yr UE (ac felly mae cyllid yr UE yn cyfrannu at gyrraedd y targed prentisiaethau) ac mae'r sector AB ac AU yn darparu cyfleoedd dysgu sylweddol.

- Cefnogi'r sector AB i gynnal yr amrywiaeth o gyfleoedd dysgu a gaiff eu hariannu ar hyn o bryd gan yr UE. Dywed Colegau Cymru bod y sector wedi bod yn rhan o'r gwaith o ddarparu prosiectau gyda gwerth bron i £600 miliwn dros y 10 mlynedd diwethaf - sy'n cynnwys cronfeydd yr UE ac arian cyfatebol o ffynonellau cyhoeddus a phreifat. Mae'r gweithgareddau wedi cynnwys: darparu hyfforddiant cyflogwr, gyda chymhorthdal i gyflogwyr, er mwyn cynnal swyddi a thwf; helpu pobl ifanc sy'n wynebu'r risg o beidio â bod mewn cyflogaeth, addysg na hyfforddiant; cynnig hyfforddiant sgiliau gwledig; a rhoi cyfle i ddysgwyr ennill profiad gwaith neu ddysgu dramor. Dywed y sector bod y prosiectau hyn wedi cynorthwyo 81,000 o bobl i mewn i waith ac wedi cefnogi 282,000 o bobl i ennill cymwysterau ac, felly, wedi gwneud cyfraniad sylweddol i'r gwaith o ddarparu addysg a hyfforddiant ôl-16. Mae cronfeydd strwythurol y DU wedi cefnogi buddsoddiad mewn seilwaith hefyd.

Bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i bwysu ar Lywodraeth y DU i weithio'n agos gyda'r Gweinyddiaethau Datganoledig wrth iddi lunio manylion y dull arfaethedig o ymadael â'r Undeb Ewropeaidd.